

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobkyně: **D. K.**, narozena X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 4. 2018, č. j. X,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou dne 7. 6. 2018 a upřesněnou podáním ze dne 18. 7. 2018, domáhala zrušení několika rozhodnutí žalované. Prvním napadeným rozhodnutím ze dne 22. 5. 2014, č. j. X, žalovaná zamítla námitky žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 4. 2014, č. j. X, a toto rozhodnutí potvrdila. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná od 9. 9. 2013 žalobkyni zvýšila invalidní důchod z prvního na druhý stupeň, neboť podle lékařského posudku poklesla její pracovní schopnost v důsledku nepříznivého zdravotního stavu o 50 %. Druhým napadeným rozhodnutím ze dne 4. 4. 2018, č. j. X, žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své rozhodnutí ze dne 15. 1. 2018, č. j. X. Tímto prvostupňovým rozhodnutím žalovaná zamítla žádost žalobkyně ze dne 16. 10. 2017 o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu, a to z důvodu, že podle lékařského posudku poklesla její pracovní schopnost v důsledku nepříznivého zdravotního stavu pouze o 45 %. Třetím napadeným rozhodnutím (prvostupňovým) ze dne 5. 5. 2018, č. j. X, žalovaná žalobkyni

od 8. 6. 2018 snížila podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 259/2017 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) invalidní důchod z druhého stupně na první stupeň a stanovila jeho výši na 6 544 Kč měsíčně.

2. Usnesením ze dne 10. 9. 2018, č. j. 57 Ad 18/2018-40, soud žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2014, č. j. X, a ze dne 5. 5. 2018, č. j. X, odmítl, a to pro opožděnost, resp. pro nevyčerpání opravných prostředků. Kasační stížnost žalobkyně proti tomuto usnesení byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta usnesením ze dne 22. 11. 2018, č. j. 3 Ads 104/2018-15. Předmětem řízení tak zůstává pouze rozhodnutí žalované ze dne 4. 4. 2018, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“).
3. Žalobkyně namítala, že její zdravotní stav byl nesprávně vyhodnocen, neboť namísto psychického postižení mělo být jako dominantní postižení určeno postižení sluchu, které žalobkyni omezuje nejvíce a které podle ní odůvodňovalo přiznání třetího stupně invalidity.
4. Žalovaná ve svém vyjádření s ohledem na námitku nesprávného posouzení zdravotního stavu žalobkyně navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do 30. 5. 2018 (dále jen „organizační zákon“). Rozhodnutí ponechává na výsledku dokazování a na úvaze soudu.
5. V průběhu jednání žalobkyně obsáhle argumentovala tím, že invalidní důchod z důvodu postižení sluchu má přiznan již od roku 2013, což samo o sobě dokládá významnost této diagnózy. Žalobkyně nerozumí tomu, proč lékař z lázní uvádí, že o sluch přišla náhle, už v roce 1996 přestala slyšet na levé ucho a nyní má i na pravém uchu jen zbytkový sluch. Psychické problémy se ke sluchovým přidaly až posléze. V roce 2016 se psychicky zhroutila a není již schopna se vrátit do zaměstnání. Naráží přitom na to, že ji psychiatři odmítají, vystřídal je několik a nyní má již obavu z toho je vyhledávat, protože k nim nemá důvěru. Naopak jí pomohla alternativní léčba, aby mohla fungovat a starat se o matku. Předepsané léky jí způsobovaly vážné vedlejší účinky. V průběhu jednání žalobkyně dokládala lékařské zprávy o měření sluchu a též zprávu z hospitalizace v psychiatrické léčebně v K. v roce 1988 a výpis z lékařské dokumentace bývalé ošetřující lékařky za roky 2007 a 2008, které mají dokumentovat její sebevražedné tendence. Žalobkyně má za to, že došlo k záměně diagnóz a byly nesprávně upřednostněny její psychické problémy. Dále žalobkyně hovořila též o tom, že jí nebyla do dob pojištění započtena doba studia na střední škole. Žalovaná pouze odkázala na svá písemná podání a navrhla žalobu zamítnout.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobkyně byla v minulosti uznána invalidní počínaje ode dne 9. 9. 2013, přičemž setrvale byla jako rozhodující příčina nepříznivého zdravotního stavu hodnocena oboustranná praktická ztráta sluchu doplněná posléze i dalšími doprovodnými obtížemi, které vedly k přiznání invalidity nejprve I. a posléze i II. stupně. Dne 16. 10. 2017 žalobkyně požádala (jako již několikrát předtím) o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu.
7. Posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení M. B. (dále jen „OSSZ“) v posudku ze dne 3. 1. 2018 na základě zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky, profesního dotazníku a lékařských zpráv z oborů psychiatrie, psychologie, léčby bolesti a očního a interního lékařství dospěl k závěru, že pracovní schopnost žalobkyně trvale

poklesla o 50 %. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určil oboustrannou praktickou ztrátu sluchu (87,3 %), pro kterou poklesla pracovní schopnost žalobkyně o 40 % ve smyslu položky 1 oddílu A kapitoly VIII přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), a tuto hodnotu dále navýšil z důvodu souběžných zdravotních obtíží (středně těžká smíšená úzkostně depresivní porucha u disponované osoby, nekompensovaný diabetes II. typu na dietě s odmítáním léčiv a počínajícím poškozením periferních nervů, hromadění tuků v játrech, kombinovaná porucha metabolismu tuků, jícnová kýla, cysty na levé ledvině, artróza kolen) podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity o dalších 10 procentních bodů. Poukázal též na to, že nebyly předloženy žádné nové skutečnosti od odvolacího řízení, které proběhlo 20. 4. 2017, a proto nelze vyhovět žádosti o navýšení stupně invalidity.

8. S odkazem na závěr posudku lékaře OSSZ žalovaná vydala prvostupňové rozhodnutí ze dne 15. 1. 2018, jímž určila, že žalobkyni náleží invalidní důchod pro invaliditu II. stupně. Žalobkyně toto rozhodnutí napadla námitkami, v nichž žádala o nové posouzení jejího zdravotního stavu s tím, že její psychické obtíže stále trvají a mají výrazné a stále častější výkyvy.
9. Na základě jednání za přítomnosti žalobkyně posudková lékařka žalované zpracovala posudek ze dne 19. 2. 2018, v němž i s přihlédnutím k nově předložené lékařské zprávě z pobytu v léčebných lázních v závěru roku 2017 určila, že pracovní schopnost žalobkyně klesla jen o 45 % a odpovídá I. stupni invalidity. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého stavu je středně těžká smíšená úzkostně depresivní porucha u disponované osobnosti se značně sníženou úrovní sociálního fungování a značným omezením některých denních aktivit, která je hodnocena podle položky 5c kapitoly V přílohy k vyhlášce invalidity na horní hranici rozpětí 35 % poklesem pracovní schopnosti s dalším navýšením o 10 procentních bodů podle § 3 odst. 1 vyhlášky z důvodu souběžných onemocnění. Posudková lékařka za klíčové považovala zjištění z nově předložené zprávy z pobytu žalobkyně v L. J. z důvodu léčby psychických obtíží, kde bylo již v přijímací zprávě upozorněno na to, že žalobkyně nepoužívá sluchadlo a stav nedoslýchavosti byl hodnocen jako hysterická hluchota, neboť během opakovaně provedených zkoušek nedoslýchavosti bylo zjištěno, že žalobkyně neodezírá z úst a i přes nepoužívání naslouchadla rozumí běžně mluvené řeči. Během pobytu byly zaznamenány projevy zveličování zdravotních obtíží až simulovaného a účelového jednání, potvrzeny byly úzkostně depresivní projevy. Posudková lékařka i v rámci zhlédnutí žalobkyně konstatovala, že žalobkyně přišla bez doprovodu, neměla sluchadlo, nevyužívala odezírání, a přesto z většiny rozuměla běžně mluvené řeči bez nutnosti zvýšení hlasu. Nebylo na ní patrné ani depresivní ladění, bylo však patrné zveličování tělesných obtíží se současným tvrzením, že není léčena z důvodu nesnášenlivosti běžných léčiv. U žalobkyně tak dominuje psychosomatické onemocnění, přičemž nelze vyloučit ani tendenční jednání z rentových důvodů. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 4. 4. 2018, jež žalobkyně převzala dne 9. 4. 2018, námitky zamítla a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti nejsou splněny podmínky pro přiznání III. stupně invalidity.
10. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal

napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

11. Soud s ohledem na argumentaci žalobkyně provedl důkaz posudkem Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 15. 5. 2019, která po rozboru všech dosud předložených lékařských zpráv včetně lékařských zpráv přiložených k žalobě, na základě osobního vyšetření žalobkyně členkou posudkové komise s odborností v oboru psychiatrie a s přihlédnutím k posudkovou komisí vyžádanému odbornému psychologickému vyšetření uzavřela ve shodě s posudkovou lékařkou žalované, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého stavu žalobkyně je středně těžká smíšená úzkostně depresivní porucha u disponované osobnosti hodnocená podle položky 5c kapitoly V přílohy k vyhlášce invalidity s ohledem na průběh nemoci na horní hranici rozpětí 35 % poklesem pracovní schopnosti s dalším navýšením o 10 procentních bodů podle § 3 odst. 1 vyhlášky z důvodu závažnosti vlivu souběžných onemocnění (zejména neléčený diabetes II. typu, lehké poškození nervů bez významných dopadů, artróza kolen I. a II. stupně bez vlivu na pohyblivost, porucha metabolismu tuků). Posudková komise konstatovala, že v době rozhodné pro posouzení nebyly u žalobkyně zjištěny příznaky praktické hluchoty, jako jsou omezené komunikační schopnosti, porozumění pouze běžným frázím a častým slovním spojením, žalobkyně naopak byla při jednání u posudkové komise schopna se dorozumět i porozumět za běžné hlasitosti řeči. V průběhu let 2017 a 2018 jsou naopak doloženy především vícečetné psychosomatické obtíže, také ošetřující lékař z doby lázeňského pobytu se klonil k závěru, že hluchota má psychosomatickou povahu. Nemůže se tak jednat o rozhodující postižení, byť hysterická hluchota je zohledněna jak faktor snižující úroveň sociálního fungování. Žalobkyně má k psychiatrické léčbě vnitřně rozporný vztah, odmítá léčbu kromě psychoterapií. Její postižení hodnotil psychiatr jako chronické, projevy však nemají povahu depresivních epizod ani nevedly k poskytování ústavní péče v nemocnici či odborném léčebném ústavu tak, aby mohly být hodnoceny podle položky 5d. Dominanci duševní poruchy potvrzuje i vyžádané psychologické vyšetření diagnostikující emoční nestálost, hypochondrické a snížené kritické myšlení s předpokladem k somatizaci a výrazně úzkostné a depresivní prožívání.
12. Žalobkyně s posudkem posudkové komise nesouhlasila s argumentem, že podkladem pro něj byl chybný posudek posudkové lékařky žalované. Navrhla celou záležitost objasnit vypracováním znaleckého posudku z oboru zdravotnictví.
13. Soud po srovnání posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobkyně dospěl k závěru, že není důvod k dalšímu přezkumu zdravotního stavu znaleckým posudkem. Posudek posudkové komise potvrzující (po kritickém a nezávislém přezkumu) správnost závěrů posudkové lékařky žalované je pro soud zcela přesvědčivý a logický a soud mu nemá co vytknout. Zadáání znaleckého posudku by tak bylo neúčelné a nevhodné, neboť soud nemá o skutkovém stavu pochyb. Žalobkyní podporovaný posudek posudkového lékaře OSSZ se od následujících posudků liší, je to však způsobeno neúplností jeho podkladů, zejména pak tím, že neměl k dispozici zprávu z pobytu žalobkyně v L. I. J. (25. 11. 2017-16. 12. 2017), která obsahovala podstatná zjištění pro závěr o její diagnóze. Pro neaktuálnost použitých podkladů (pro napadené rozhodnutí byl rozhodující skutkový stav ke dni jeho vydání, tedy i lékařská zpráva z lázeňského pobytu) tak lékařský posudek OSSZ není použitelný.

Soud proto považoval další navrhované dokazování za nadbytečné. Pokud pak žalobkyně poukazovala na posudkové nálezy zpracované po vydání napadeného rozhodnutí, ty jsou s ohledem na okamžik, k němuž byl zdravotní stav žalobkyně hodnocen, pro toto řízení irelevantní a navíc v některých případech také zjevně trpí neúplností podkladů v podobě chybějícího zohlednění shora zmíněné zprávy z léčebného pobytu. Žalobkyní u jednání předkládané lékařské zprávy o měření sluchu odpovídají obdobným zprávám založeným ve správním spise a samy o sobě nejsou schopny zpochybnit lékařskou zprávu z lázeňské léčebny a navazující obdobná zjištění z vyšetření u posudkové lékařky žalované a posudkové komise MPSV. Zprávy týkající se psychiatrické zátěže z let 1988 a 2006 a 2007 jsou pak příliš zastaralé a dostatečně nevypovídají o skutkovém stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí, nehledě na to, že nepodporují argumentaci žalobkyně, že došlo k záměně diagnóz a že zdravotním postižením s největším dopadem na její pracovní schopnost mělo být postižení sluchu. Pokud dále žalobkyně u jednání soudu uplatnila argumentaci týkající se nezohlednění doby pojištění za dobu studia na střední škole, touto otázkou se soud zabývat nemohl, neboť nebyla uplatněna včas před skončením dvouměsíční lhůty pro podání žaloby.

14. Soud tedy shrnuje, že z provedených posudků se podává, že zdravotní stav žalobkyně, byť nepříznivý, nedosahuje svojí intenzitou stavů, s nimiž vyhláška o posuzování invalidity spojuje nárok na III. stupeň invalidity. Ostatně ani žalobkyní prosazovaný závěr, že rozhodující příčinou jejího nepříznivého zdravotního stavu byla praktická hluchota, by jí nemohl přinést v tomto směru žádný prospěch, neboť i se zahrnutím vlivu souběžných onemocnění by nemohl vést k vyššímu, než II. stupni invalidity. Lze též podotknout, že závěr o rozhodujícím významu psychického onemocnění v zásadě představoval vyhovění požadavkům žalobkyně v podaných námitkách, neboť právě tímto směrem původně mířila uplatněná argumentace. Argumentace žalobkyně je v tomto směru naprosto nestálá a mění se v každém stupni řízení.
15. S ohledem na shora uvedené závěry proto musí soud konstatovat, že rozhodnutí žalované nevycházelo z nesprávně zjištěného skutkového stavu a bylo v souladu se zákonem. Jelikož žalobkyně nesplňuje podmínky stanovené zákonem o důchodovém pojištění pro zvýšení nároku na invalidní důchod, konkrétně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, neboť pokles její pracovní schopnosti nedosáhl nejméně 70 % (dokonce bylo prokázáno, že neodpovídal ani II. stupni invalidity), postupovala žalovaná správně, pokud žádost žalobkyně, resp. její námitky zamítla. Protože uplatněné žalobní body nejsou důvodné, soud žalobu zamítl.
16. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšná žalovaná pak nemá v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. na náhradu nákladů řízení právo. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. srpna 2019

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce